

SAMFUNNSØKONOMISK LØNNSOMHET OG KLIMARISIKO

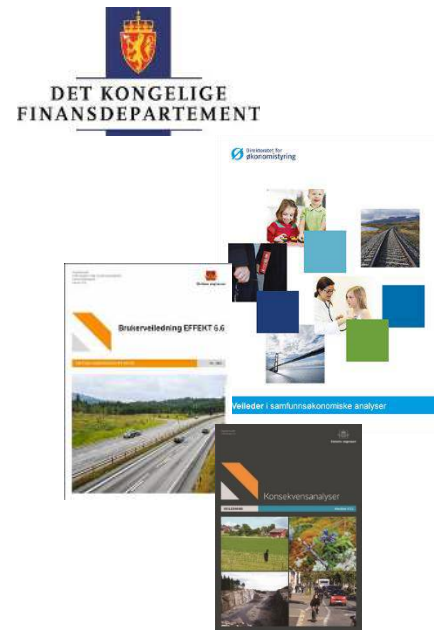
Hva ligger i beregningene?

Fjordvegen Rute 13 Årskonferanse

17.04.2023

Hva er en samfunnsøkonomisk analyse (SØA)?

- Analyse av fordeler og ulemper (virkninger) av et tiltak
- Alt som påvirker folks velferd skal inkluderes i den samfunnsøkonomiske analysen
 - *Investeringskostnader, opplevd ubehag, endringer i reisetid...*
- I veisektoren er samfunnsøkonomisk analyse en sentral del av kunnskapsgrunnlaget for investeringer i ny vei eller større rehabiliteringer
- Samfunnsøkonomisk lønnsomhet er et viktig beslutningskriterium inn til NTP (nettonytte per krone)

Prissatte

For trafikanten

- Tidskostnader (kjørekomfort, kø)
- Nyskapt trafikk
- Oppetid
- Kjøretøykostnader, direkteutgifter
- Helse gange/sykkel

Prissatte

For trafikanten

- Tidskostnader (kjørekomfort, kø)
- Nyskapt trafikk
- Oppetid
- Kjøretøykostnader, direkteutgifter
- Helse gange/sykkel

For operatører

- Inntekter
- Utgifter
- Overføringer

Prissatte

For trafikanten

- Tidskostnader (kjørekomfort, kø)
- Nyskapt trafikk
- Oppetid
- Kjøretøykostnader, direkteutgifter
- Helse gange/sykkel

For operatører

- Inntekter
- Utgifter
- Overføringer

Budsjettvirkninger for det offentlige

- Investeringskostnader
- Drift- og vedlikeholdskostnader
- Skatteinntekter
- Overføringer

Prissatte

For trafikanten

- Tidskostnader (kjørekomfort, kø)
- Nyskapt trafikk
- Oppetid
- Kjøretøykostnader, direkteutgifter
- Helse gange/sykkel

For operatører

- Inntekter
- Utgifter
- Overføringer

Budsjettvirkninger for det offentlige

- Investeringskostnader
- Drift- og vedlikeholdskostnader
- Skatteinntekter
- Overføringer

Samfunnet for øvrig

- Ulykkeskostnader
- Klimagassutslipp
- Støy
- Luftforurensing
- Restverdi
- Skattekostnad

Prissatte		Ikke prissatte virkninger
For trafikanten	• Tidskostnader (kjørekomfort, kø) • Nyskapt trafikk • Oppetid • Kjøretøykostnader, direkteutgifter • Helse gange/syssel	• Samfunnssikkerhet • Landskapsbilde • Friluftsliv/by- og bygdeliv • Kulturarv • Naturmangfold • Naturressurser
For operatører	• Inntekter • Utgifter • Overføringer	
Budsjettvirkninger for det offentlige	• Investeringskostnader • Drift- og vedlikeholdskostnader • Skatteinntekter • Overføringer	
Samfunnet for øvrig	• Ulykkeskostnader • Klimagassutslipp • Støy • Luftforurensing • Restverdi • Skattekostnad	

Prosjektet «Klimatilpasning og veitransport» (KLIMAVEI)

- Et samarbeid mellom Statens Vegvesen, Nye Veier AS, Vestlandsforskning, NGI og Menon
- De fysiske forholdene for veisektoren endres med klimaendringene
- I dag tas det i svært begrenset grad hensyn til klimarisiko i de samfunnsøkonomiske analysene som ligger til grunn for beslutninger i planlegging, prosjektering, drift og vedlikehold av veginfrastruktur
- Dette prosjektet vil utvikle **metoder og verktøy for bedre ivareta klimarisiko i vegsektoren**, og bidra til at disse blir tatt i bruk vegforvaltningen

Arbeidspakkene

1. Kunnskapsgrunnlag

Klimapåvirkning
Eksposering og sårbarhet
Klimarisiko
Prising av klimarisiko

2. Barrierer for klimatilpasning

Innen:
Organisering
Risikoverktøy
Samfunnsøkonomisk analyse

3. Casestudier

Klimarisikovurdering av:
E10 – Bjørnfjell
E39 Våtedalen
E6 Gudbrandsdalen
Fv 63 Geiranger-Eidsdal
Fv 60 Byrkjelo-Innvik

4. Nye verktøy for samfunnsøkonomisk analyse

Utarbeidelse
Anvendelse
Ferdigstillelse
Formidling

Prissatte		Ikke prissatte virkninger
For trafikanten	• Tidskostnader (kjørekomfort, kø) • Nyskapt trafikk • Oppetid • Kjøretøykostnader, direkteutgifter • Helse/utrygghet gange/sykel	• Samfunnssikkerhet • Landskapsbilde • Friluftsliv/by- og bygdeliv • Kulturarv • Naturmangfold • Naturressurser
For operatører	• Inntekter • Utgifter • Overføringer	
Budsjettvirkninger for det offentlige	• Investeringskostnader • Drift- og vedlikeholdskostnader • Skatteinntekter • Overføringer	
Samfunnet for øvrig	• Ulykkeskostnader • Klimagassutslipp • Støy • Luftforurensing • Restverdi • Skattekostnad	

Velferdsgevinsten av unngått skredfare

- Å kjøre en skredutsatt strekning kan gi et opplevd ubehag for trafikantene – opplevd utrygghet eller en diskomfort-effekt.
- Det er testet en metode for å anslå velferdsgevinsten av å unngå denne opplevde utryggheten ved å utbedre skredutsatte strekninger.
 - Anslås i **kroner per reise per person** (omtrent 5 kr i snitt for strekningen Skare-Odda på Rv.13)
- **Eksempelberegning Skare-Odda Rv.13:**
 - **42,43 millioner kr/år**
 - **nåverdi: 850 millioner kr** (40 års levetid for skredsikringstiltak og 4% diskonteringsrente)
- I samfunnsøkonomiske analyser der dette inkluderes vil den prissatte nytten av rassikringstiltak øke
- Metoden er under utvikling og anslagene for Skare-Odda derfor usikre

